

HİCRET

Durmuş Hocaoğlu

3 Bölümlük Yazı Dizisi

Gelecek., 4, 11, 25 Mayıs 2001, Sayı: 13, 14, 15

İstanbul

Gelecek

Abstrakt:

Bu kısa yazı dizisi, bu tarihlerde, kendi memleketinde kendi kimliği ile okuma hakları gasbedilen mâsûm ve mazlum insanların, imkânları nisbetince yüksek tahsil için veya başka sebeplere binâen yurt dışına çıkmalarını, İslâmcı – dünkü İslâmcı bugünkü Avrupa Birliği İşbirlikçisi – ‘seçkin’ yazarların, ilk Müslümanların içerisinden bir kısmının, Mekke’li müşriklerin zulmünden evvelâ Habeşistan’a ve bilâhare kitlevî olarak Medîne’ye yaptığı hicret ile mukayese eden ve buradan, haddini mütecâviz bir densizlikle bu gidişini “Hicret”e ve Avrupa Birliği’ni de Belde-i Tayyibe’ye müşâbih addeden küstah yazıları üzerine ve aynı zamanda ülkemizde birkısım insanımız arasında etkili olmaya başlayan “Kozmopolitan Müslümanlık” anlayışına dikkat çekmek maksadıyla kaleme alınmıştır.

I

“Hayâtımdan Muazzazken Vatan’dan İnfisâl Ettim”

Gelecek., Yıl: 1, Sayı: 13, 04.05.2001-10.05.2001., s.10

Türkiye’nin iki ayı aşkın bir müddetten beri içinde bulunduğu krizin, aslında “bugün” birden ve âniden, can yakıcı bir şekilde satha çıkmış olmasına rağmen, asla “bugüne âit” ve “muvakkat” değil, köklerinin ve beslenme kaynaklarının çok derin; esas olarak, asırlardan beri birikmiş olan ve kat’î ve sıhhatli bir hâl tarzına kavuşturulamadığı için de katlanarak gelen büyük ve çok geniş çaplı bir medeniyet krizinin günümüzdeki uzantısı olup bu tarih çapındaki büyük musîbetin en başta gelen müsebbiblerinden birisinin de, çağını, toplumunu ve dünyayı okumak ve tefsîr etmekte yetersiz kalan ve kendi milleti ile mukavele akdetmeye yanaşmayan, onunla gerginlikler yaratmaktan ve sık-sık çatışmaya girmekten ve git-gide bu gerginlikleri tırmandırmaktan çekinmeyen ‘aklını kaybetmiş’ bir devlet yönetiminin olduğuna dikkat edilmesi gerekmektedir. Bu, telâffuzundan dahi hoşlanmadığım, ama, bil-mecbûriye zikretmekliğim icâp eden ayıplı vaziyet, maalesef, hergünkü gelişmelerle biraz daha kendisini açıkça izhâr etmeye devam etmektedir. Filhakîka, Türkiye’yi yönetenler, akli başında bir devlet yönetiminin asla yapmaması gereken en büyük kötülüğü alenen işliyor, Şühedâ armağanı bu **CENNET** vatanı git-gide yaşanmaz bir **CEHENNEM**’e dönüştürmek husûsunda ellerinden geleni ardlarına koymuyor, bu hususta bütün mahâretlerini sergileyerek var güçleriyle çalışıyorlar. İşte, bu kötülüklerden birisi de, bu memleketin ezici ekseriyetini teşkîl eden samimî mü’minleri mütemâdiyem inançları ile devletleri arasına sıkıştırmak, onları İnanç ve Devlet arasında sun’î bir terciîh yapmaya zorlamak şeklinde tecellî etmektedir

Nitekim, en nihâyet, Hükûmet’in, “milliyetçilik” gibi kutlu bir ideali kendisine alem yapan ve fakat İktidâr’a gelince de O’nu iflâsa sürükleyerek seçmeni olan ve olmayan herkesi şaşkınlıklara ve öfkelere garkeden MHP’nin de büyük katkılarıyla, İstiklâl Harbi’mizin, hürriyet ve istiklâlimizin sembolü ve her Türk vatandaşının en büyük ortak paydalarından birisi olan İstiklâl Marşı’nı başı örtülü hanımlara resmen yasak hâle getirmesi herşeyin üstüne tuz-biber ekti. Vâkıa bu vahîm hatâdan kısa zamanda rücû edildi; buna dahi şükretmek gerektir; lâkin, önce bir yara açıp sonra tedâvi etmek veya etmeye çalışmak, yaranın izini ortadan kaldırmaz.

Hangi akıla hizmet ettikleri belli olmayan devlet gemisinin dümencileri, durmadan bu kutlu gemiyi kayadan kayaya çarptırıyorlar; affedilmez büyük vebâl!

Zâten hemen her gün meş’um bir haberle sarsılmaktan şeâmeti dahi kanıksar hâle gelen Türkiye bu mevzûda son anda kısmen ve bir nebze de olsa akılların

başlara rücû etmesiyle kısmen ve bir nebze de olsa “kabz” hâinden “bast” hâline geçmiş bulunmaktadır. Tahayyülü dahi bir fecâat olan bu ayıplı karar hangi sivri zekânın veya hangi ard niyetli karanlık elin mahsûlü idi acaba; bir tasavvur buyurunuz: Bundan böyle mütesettîre hanımlar başlarındaki örtü ile İstiklâl Marşı’nı dinleyemeyeceklerdi: Ya Baş-Örtüsü ya da İstiklâl Marşı! Fakat “Cephe” bu kadar daracık değil; o hanımların ebeveynleri var, kocaları, çocukları, yakınları var; başı açık olduğu hâlde vicdan sâhibi olduğu için onları gönülden destekleyenler var, vesâire; yâni bu ülkenin neredeyse tamâmı var ve binâenaleyh, Cephe bu ülkenin neredeyse tamâmı! Bravo muhterem yöneticiler! Sizler, şimdilik bu hatâdan kısmen ve bir nebze de olsa dönmüş bulunuyorsunuz; ama sâdece kısmen ve bir nebze! Fakat vahîm hatâlarınız devam ediyor; böyle gitmeye devam edecek olursanız, yârinlarda, Tarih mahkemesinde, “bilinçli olarak ve kasten”, *Devlet ile Millet arasında gerginlik yaratmak ve çatışma çıkarmak, Millet nezdinde Devlet’in itibârını ayaklar altına almak, Devlet-severliği, Vatan-severliği yokedip, Devlet ve Vatan düşmanlığını, Kozmopolitanizm zehirini yaygınlaştırmak* cürümlerinden sanık sandalyesine oturtulacaksınız! Şimdiden müdâfaanâmelerinizi hazırlayınız ve kefenlerinizin arasına koyunuz: Hiçbir işe yarayacağına inanmıyorum, ama, birgün sizlere hesap sormaya gelecek olan öfkeli kahramanlara karşı belki lâzım olacaktır!

**

İmdi; Devlet’in gücünü elinde tutanların, bu ülkenin, “kan” başta olmak üzere her türlü fedâkarlık lâzım olduğunda hemen ilk elde mürâcaat edilen ve edilecek olan, hemen ilk elde kanı ve parası istenen ve istenecek olan sâdik vatandaşları, temiz insanları karşısındaki bu kaba ve kıskırtıcı tavırları, geleneğinde “sivil itâatsizlik” bulunmayan; henüz aydınlanmamış; henüz kendisini ve gücünü keşfedememiş, örgütlü sivil mücâdeleyi öğrenememiş, bu bakımdan ciddî bir tecrübesizlik, zaaf, yetmezlik - ve *kötülük*; çünkü bu bir *kötülüktür* - ile mâlûl bulunan mazlumları dolaylı yollardan reflektif müdâfaa mekanizmaları geliştirmeye sevk etmekte. İşte bu mekanizmalardan birisi de “**Hicret**”!

Bundan önce muhtelif yerlerde müteaddit kereler yazdım, yine de yazacağım: Türkiye’de, tehlikeli bir **kozopolitanizm** gelişmesi var! Evet: **Kozopolitanizm**; yâni “**vatansızlık**” ideolojisi! Ve şimdi bir de kozopolitanizm’i hem besleyen ve besleyecek olan, hem de ondan beslenen ve beslenecek olan bir “**hicret** çıkıyor karşımıza! Vurgu ile belirtmeyi bir farz-ı ayn telâkki etmekteyim: Henüz hangi mertbe ve safhada, hangi seviyede olduğuna dâir, elimizde çok fazla sağlam ve sıhhatli istatistikî bilgi ve belge olmamasına rağmen, ekseriyeti şahsî gözlemlere dayanmakta olsa da, birbiriyle yakın bir bağlantı içerisinde olan, **kozopolitanizm** ve **hicret** gibi iki olgusal gerçeklikten söz edilebileceği tartışma götürmez. Gerçi bâzı rakamları hem mübâlâgalı ve hem de yanlış bilgilendirmeli bulduğumu söyleyebilirim; bence henüz bu safhada bu mevzû iddia edildiği derecede kritik bir noktaya varmış sayılmayabilir; söz gelimi, *hergün İstanbul’dan Amerika’ya altı uçak dolusu insanın gittiği ve bunların yarısının boş geldiği* ileri sürülüyor; ne kadar doğru bilemiyorum, ihtiyatla karşılamak lâzımdır. Yeğenim bundan bir ay önce, akademik bir

Durmuş Hocaölu: “Hicret”

araştırma için gidip de bir yıldan daha uzunca bir müddet kaldığı Amerika’dan avdet etmek istediğinde, Türkiye’ye gelen uçaklarda bilet bulmakta zorlandığı için dönüş tarihini birkaç gün sonraya te’hir etmek mecbûriyetinde kalmıştı. Bu itibarla konunun birden abartılı bir trajediye dönüştürölmesini aceleci bir değerlendirme bularak tasvib etmediğim gibi, bu gibi tahrirat ve teblîgatın maksadını mütecâviz başka tür bir tahrike yol açabilmesinden de endişe ediyorum. Kaldı ki Amerika’ya veya başka bir yere çalışmak için gitmek isteyenlerin kâffesini birden *vatan küskünü* ve *kozmpolan temâyüllü* kategorilerine sokmaya kalkışmak da yanlış olur; seneler boyunca Anadolu köylüleri çalışmak için “Alamanya”ya gitmek üzere İş ve İşçi Bulma Kurumu şûbeleri önünde kuyruklar oluşturdu; ama hiçbirisi de ne *vatan küskünü* idi ve ne de *kozmpolitan*. Şimdi de aynı şekilde, kaç kişinin hangi maksatla dışarıya gitmeye çalıştığını tam olarak bilebilmekte olduğumuz kanâatinde değilim.

Fakat, yine de herşeye rağmen konu ciddi, hem de çok ciddi!

İçlerinde dünyaları yıkılan birçok dürüst insanımızın, Şâir’in dediğı gibi, “*Hayâtımdan muazzezken Vatan’dan infisâl ettim*” düşüncesiyle, yüreğı kan ağlayarak bu toprakları terkettiğini anlamak için derin bir ilim gerekmiyor.

**

Yerine göre **hicret** de bir çözümdür; ama hangi yere göre? Bâzı yazarların söz konusu bu hicret üzerine yazdıklarında bir ölçüsüzlük gözlemlemekte olduğumu söyleyebilirim: Hicret’in *bereket* getireceğine dâir aşırı bir romantizm ve iyi niyetle de olsa bir *tahrik* bunlardan bâzıları.

İmdi: Dışarıya gitmek, çalışmak, kariyer, bilgi, görgü artırmak, ticâret ve buna mümâsil sebeplere binâen vuku’ bulmakta ise, bu, anlaşılabilir birşeydir ve endişeye mahâl olacak birşeyler aramak da yanlışlık demek olur. Ama, bu gidiş, çâresizliğin getirdiğı sessiz bir protesto ise, bir yandan Ülke açısından ap-açık bir tehlikeye işâret demek olacağı gibi, diğer yandan “gidenler” açısından da “**hicret**” değil, ancak bir “**fırar**”, bir “**kaçış**” olur! Öncelikle, bu kaçış ile, zâten o kaçışı isteyenlerin ekmeklerine yağ sürölmüş olacaktır. Şâyet, iddia edildiğı gibi böyle bir niyet ile böyle azîm bir muhâcerete teşebbüs edilmekte ise: Muhâcirîn’in, Hicret’e sebebiyet verenlerin, arkalarından göz yaşı döküp ağlamak, özür dilemek ve yaptıklarından nedâmet getirmek yerine “gittiler de kurtulduk” diye sevineceklerini, böylece bu kutlu vatan topraklarının “kendilerine kalacağını” düşüneceklerini; hattâ belki de kasten böyle bir hesabın içinde olabileceklerini; dahası, kendilerinin de hicret etmekle neler kazanıp neler kaybedeceklerini, acaba, yeterince ve olanca derinliğı ile tefekkür ediyor mu?

**

Acaba bu “hicret”, bâzılarının ilişkilendirdikleri Hz. Peygamber’in Hicreti ile ne gibi benzerlikler veya farklılıklar arzetedir? Bunu da haftaya ele alalım.

II

İkinci Roma Kapılarındaki Barbarlar ve Nomadlar

Gelecek., Yıl: 1, Sayı: 14, 11.05.2001-17.05.2001., s.10

Bu yazının ilk kısmında, Türkiye’de, umûmî olarak “kötü” yönetimin ve kirli siyâsetin vatandaşını bıktırması, ve husûsî olarak da, devlet gücünü elinde tutanların yanlış ve tehlikeli bir politika ile, inançlı insanlarımızı aşırı derecede tâciz ederek onları devletleri, vatanları ve bayrakları ile inanç ve ifâde hürriyetleri arasında sıkıştırmaları netîcesinde, henüz hangi mertebede olduğu hakkında çok sarîh ve sahîh bir bilgi bulunulmamasına rağmen, ciddîye alınması gereken, git-gide yaygınlaşan bir “muhâceret”ten söz etmiş ve mevzûu hassaten bu ikinci sebep üzerinde odaklandırarak, hassasiyetlerini anlamak ve paylaşmakla berâber bu eylemlerini tasvîb etmediğimizi bildirmiş ve yazının sonlarına doğru şunu söylemiştik: “Muhâcirîn, Hicret’e sebebiyet verenlerin, arkalarından göz yaşı döküp ağlamak, özür dilemek ve yaptıklarından nedâmet getirmek yerine “gittiler de kurtulduk” diye sevineceklerini, böylece bu kutlu vatan topraklarının “kendilerine kalacağını” düşüneceklerini; hattâ belki de kasten böyle bir hesabın içinde olabileceklerini; dahası, kendilerinin de hicret etmekle neler kazanıp neler kaybedeceklerini, acaba, yeterince ve olanca derinliği ile tefekkür ediyor mu?

İmdi: Şâyet muhâceret böyle bir maksâda mââtûfen icrâ edilmekte ise, konuyu ciddî bir problem olarak ele almak, asla uçuk-kaçık romantik hülyâlara saplanmadan bu fenomenin ne gibi vahîm, ne gibi ağır boyutlarının ortaya çıkacağı üzerinde ciddiyetle tefekkür etmek ve bu hususta îcap eden îkaz ve ihtarlarda bulunmak, her nâmuslu yurttaşın ve bâhusus her nâmuslu entellektüelin üzerine bir farz olmaktadır ki bunlardan ilki şudur: Muhâcirlerin ve onları destekleyen ve teşvîk edenlerin bilmesi gerektir ki, kendi vatanlarındaki kötü ve kirli siyâsetten, tazyiklerden, insanlık haklarının ihlâllerinden, inanç ve ifâde hürriyetlerinin gaspedilmelerinden dolayı dışarıya hicret ettikleri ve Hicret’i sistematik olarak devam ettirdikleri takdirde, bunun şanlı bir “**hicret**” değil, öncelikle, *zor karşısında acze düşmekten, farklı bir şekilde ve çabucak teslim olmaktan, cesâretsizlikten, yüreksizlikten - ve hattâ kırıcı olmak bahasına söylemeliyim - korkaklıktan* ileri gelen bir “**kaçış**” olduğunu idrâk etmeleri gerektir. Muhâcirler, böyle bir *kaçış* ile, sâdece kendi nefslerini kurtarmaya ve kendi enâniyetlerini tatmîn etmeye müteveccîh aşırı bir bireyselcilik ve aşırı bir bencillik göstermekle kalmamakta ve fakat daha vahîmi olarak, içeride, yâni “Vatan”da, Türkiye’yi *yaşanabilir hür ülke* hâline getirmek için mücâdele edecek olanları da yalnız bırakmakta; hürriyet mücâhitlerini kendi kaderlerine terketmekte olduklarını da idrâk etmekle mükelleftirler. “Biz kaçalım; siz bu ülkeyi temizlerseniz, döneriz; yoksa, yok!” **Bunun adı “ahlâk” değildir; ey “kaçaklar”!** Müslümanlığın ve Türklüğün kitabında “gemisini kurtaran kaptandır” yazmaz; ey dini bütün câhil kaçak kardeşlerim!

*

**

Fakat bu “kaçış”ın getireceği faturalar bu kadarıktan ibâret değildir; **Kaçış**, çok daha fazla, çok daha ağır, hem hicret edenlerin kendileri ve hem de vatanları ve milletleri açısından bir daha geri getirilemeyecek, telâfi asla mümkün olmayacak olan zâyiatlara ve kayıplara sebebiyet verecektir.

*

Burada, “Çağdaş Batı Muhâcirleri”nin bu göçünü Efendimiz’in hicreti ile ilişkilendirerek, *bu hicretin çok hayırlı netîcelere sebebiyet vereceğini* ileri sürenlerin radikal olarak hatâyâ düştükleri birkaç mühim noktaya temas etmeliğimiz îcap etmektedir.

Bunlardan ilki, bu göçü Resûl-i Zîşan’ın hicreti ile kıyas edenlerin ve benzer netîceler istihsâl edeceğini iddia edenlerin, bilerek ya da bilmeyerek, Avrupa’yı Medîne’ye, Avrupalılar’ı da Ensâr’a müşâbih ve mütekaabil addetmekle çok çirkin bir “**batı kutsallaştırması**” yaptıklarına dikkat etmeleri şarttır. Bu “etik” mevzûuna ileride tekrar avdet etmek üzere şimdilik başka husûsa geçelim.

Bilinmelidir ki, evvelen; böyle bir fikri ileri süren müellifler, tarihî bir bilgi hatâsı işlemekte ve tarihi tahrif etmektedirler ve o da kısaca şudur: Bu iddiada, zımnî olarak, Batı Hicreti’nin, Batı’nın, ama hassaten Avrupa’nın İslâm’ı tanınması, bir anlamda barışçıl sivil yollarla Avrupa’da bir “İslâm yayılması”, hattâ biraz daha gerilmiş şekliyle “Avrupa’nın - kısmen de olsa - Müslümanlaş(tırıl)ması” gibi kuvvetli bir ümit ihsas ettiği âşikârdır ve bu da büyük bir hatâdır. Zîra, umûmen Dinler tarihinde bir dinin sâliklerinin, mensup ve müntesiplerinin bir başka ülkeye hicret ederek dinlerini yaydıkları vâki’ olmadığı gibi husûsen de İslâm tarihi için böyle bir iddia komik bile olamaz. Hayır! Dinlerin yayılması böyle olmamıştır.

Meselâ, Roma İmparatorluğu içerisinde Hristiyanların dağılarak dinlerini yayması kat’iyen bir örnek, bir nümûne ve bir model olamaz: Bir kere, Hristiyanlar, bir başka memleketten hicret etmiş değillerdi; onlar, Roma tebaası idiler; yâni aynı bir memleket içerisindeki bir *sirkülasyon* söz konusudur. İkincileyin, bu dağılma, hakikî mânâda başarılı da değildir, o sebeple model alınamaz; çünkü, Hak Peygamber Meryem Oğlu İsâ’nın ilâhî mesajının dejenerasyonuna sebebiyet vermiştir. Resûller hiyerarşisinde ikinci sırayı işgal eden, nübüvvetini tasdik etmek Biz Müslümanlar üzerine de farz olan ter-temiz bir Allah Elçisi’nin getirdiği din, netîceten Roma’yı mağlûb etmiş olmasına rağmen, kendisi de Putperestliğin ve Şirk’in mülevvesliğine bulanmıştır. Bu “piryos zaferi”ni, Hristiyanların peygamberinin Müslümanlarınkinin aksine, “kılıçlı” olmamasıyla îzah eden Erwin Rosenthal haklıdır. Buradaki “**Kılıç**” teriminin, bütün siyâset terminolojisindeki anlamının “güç” olduğuna dikkat edilmelidir. Filhakîka, en ideal, en değerli, en yüce fikirler ve hattâ ilâhî menşe’li dinler dahi, arkasında “güç” olmadığı takdirde, başarısızlığa mahkûmdur. İşte, bizim “Evropa Muhâcirleri”ni bekleyen en büyük tehlike budur ve bu konuyu abartan müelliflerimiz bu tehlikenin farkında değillerdir: Onların arkasında “güç” yoktur ve dejenere olmaya mahkûmdurlar.

Siyâsetin asla romantizm ile kaabil-i te’lif olmadığına dikkat ederek, bu dejenerasyonun çok ileri boyutlara kadar varacağını hesap etmek, karşımızdaki tabloyu dikkatle okuyarak hesaplarımızı en ekstrem limitlere göre yapmak mecbûriyetimiz vardır. Nitekim, dostum Ahmet Turan Alkan, bir dâvet üzere gittiği Almanya’dan edindiği intibâlarını anlattığında, birtakım hayırhah gelişmelerden söz ederken, bir yerde, ciddî bir tehlikeye dikkat çekmekte ve hulâsaten, “*birinci neslin problemi bir Dil idi: Almanca; üçüncü neslin de bir dil problemi var: Türkçe*” demektedir. El-hak, doğru-doğru, dos-doğru: Yâdelerde ilk kaybedilecek olan şeylerden birisi “dil” olacaktır. Fakat ben daha büyük bir tehlikeye dikkat çekerek, diyorum ki: Bu vaziyet muvâcehesinde, daha sonraki nesillerin çok daha büyük, çok daha derin, çok daha baş belâsı, bam-başka bir problemi ortaya çıkacaktır: “**DİN**”!

Avrupa Birliği gibi yoğun, kaldırılamayacak kadar ağır ve kıvamlı bir kültür ortamına, bir kızgın kültür potasına, arkasında bir “güç” olmaksızın, ve daha fecîsi, bir sığıntı gibi, eziklik kompleksleri ile işbâ hâlinde olarak dalmış - daha doğrusu, kendisini can-hıraş bir feryatla atmış - bu “**çağdaş nomadlar**”, Roma medeniyetinin kapılarına dayanmış bu “**çağdaş barbarlar**”, bundan önce Roma’nın kapılarına dayanmış bütün nomadlar ve bütün barbarlar gibi, uzun tarihî süreçte “Senctum Imperium Romanum” tarafından terbiye ve te’dip edilecekler, eritilecekler, kültürlerini, dillerini ve hattâ çok büyük nisbette dinlerini dahi kaybedeceklerdir.

Avrupa Birliği’nin yönelmiş olduğu hedefin “**İkinci Roma Projesi**” olduğunu bir kere daha vurgulayarak îkaz ve ihtar etmeyi bir vazîfe telâkkî etmekteyim: Tarihte Roma İmparatorluğu’nun çöküşünde, mâruz kaldığı “barbar” akınlarının büyük tesiri bulunduğunu hâtırlayalım ve dikkat edelim ki, Roma, bütün bunlara rağmen, kendisini yıkan bu barbarları yüzlerce yıllık süre içerisinde eğitti; Yunan kültür çanağından doyasıya içirdi, sırtlarına Roma’nın eğerini vurdu, ağızlarına Roma’nın gemini taktı, sağrılarına Hristiyanlığın şalını örttü ve netîce olarak bütün bu “ham” barbarları ve nomadları pişirdi, yaktı ve “Avrupalı” yaptı. Bu noktada, uzunca sayılabilecek bir iktibas ile, bu süreci hulâsaten anlatan W. F. Blunt’ın şu yorumuna kulak verelim [*Batı Uygarlığının Temelleri.*, Değişiklik ve Eklerle Türkçeye Çeviren: (Prof.) Dr. Phil., Müzehher Erim., İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, 3. baskı., İstanbul, 1984., s.135]

Barbar istilâları çağına çoğunlukla “kavimlerin dolaşması” çağı denir. Orta ve kuzey Avrupa kavimleri ve - daha ötede - Rusya ve Ora Asya’daki ırklar arasında her zamankinden daha fazla bir huzursuzluk devresi hüküm sürmeye başlamış ve bu durum onları kütleler halinde hâkete geçerek yeni yurtlar aramaya itmiştir. Bunlar Roma sınırları dışındaki kavimleri sıkıştırmış, onlar da Roma İmparatorluğu içindeki yerleşik ve düzenli bölgelere doğru gelmeye başlamışlardır. Bu gibi hareketlerin taşmış bir ırmak gibi gittikçe gücü artar. Bunların öyküsü çok karmakarışıktır. Kâh orada kâh burada bazı kavimler görünür, bazan da bunlar kollara ayrılıp değişik yönlerde giderler. Kâh Galya, kâh Afrika veya Britanya’ya saldırırlar. Fakat, önünde sonunda, daima Roma ve İtalya zarar görür. İmparatorluğun merkezi İtalya’da idi ve bu, istilâcıları dayanılmaz bir biçimde çekiyordu.

Durmuş Hocaoğlu: “Hicret”

İlk saldırı Aurelius’un zamanında oldu (İ. S. 166). Markomanni kavmi ve diğer bazı kavimler Tuna sınırını aşarak Tuna eyaletlerine yayıldılar. Onüç yıl süren şiddetli bir savaş bunların geri püskürtülmesiyle sona erdi. Fakat, sorunu barışçı bir çare ile çözümlenmeyi düşünen Aurelius bu istilâcılarının büyük bir sayısını saldırdıkları eyaletlerde İmparatorluğun birer üyesi olarak yaşamaya çağırdı. Bu davranış çok önemli bir örnek oldu ve daha sonraki İmparatorlar tarafından sürekli taklit edildi. Bu tabî ki gerekli birşeydi. Sınır boyundaki bölgeleri boş bırakmak istilâyı davet etmek olurdu. Fakat böylece bundan sonra İmparatorluk içinde yerleşen barbarların sayısı gittikçe arttı. Bunlar yavaş yavaş İmparatorluğun en enerjik yurttaşları olacak ve sınırlardaki ordular da yavaş yavaş en çok bunlardan kurulacaktı. Sayıları ve önemleri arttıkça başlarındaki kimseler de İmparatorluğun büyük adamları olacaktı. Böylece imparatorluk, Ordu ve Saray “barbarlaşmaya” başladı. En sonra İmparatorluk yalnız dışardan gelen barbar akınları karşısında değil, aynı zamanda kendi sınırları içinde gittikçe gelişen bir barbarizm kuvveti karşısında çöktü.

Markomanni saldırısını, İ. S. 200’den sonra, Alemanni akınları izledi (236). Got’ların ilk saldırısı aynı yıl içinde oldu. 250’de Frank’lar görüldü. Piktler ve İskoçlar üçüncü yüzyılda Britanyayı tehdide başladılar. Vandal istilâsı 406’da başladı. 450’de Hun’lar Avrupayı ta Galya’ya kadar yağma ve harap ettiler ve en sonunda orada yenildiler. Böylece, birbiri ardından gelen istilâ dalgaları İtalya ve Batı İmparatorluğunun bütün noktaları üzerinde toplanıyordu.

Doğuda Ermenistan toprakları üzerinde çarpışan menfaatleri yüzünden Büyük Parthia veya İran Krallığı ile de hemen hemen sürekli savaş halinde bulunması İmparatorluğun bu istilâlara karşı koyma gücünü dayanılamıyacak kadar aşırı zorluyordu. İtalya hızla mahva sürüklendi. İtalyan ticareti sona erdi. Veba ve kıtlık nüfusu azalttı. Geniş arazi parçaları kimsenin oturmadığı bomboş yerler haline geldi. İstilâcılar hâlâ gelmekte devam ediyordu. Galya, İspanya ve Afrika da kendi krallıklarını kurdular. Bunlar ancak işlerine geldiği ölçüde İmparatorluğun birer eyaleti imiş gibi davranıyorlardı. En sonra İ. S. 476’da bizzat İtalya’da bir barbar devleti kuruldu ve Batı İmparatorluğu sona erdi. 500 yılı İspanya ve İtalya’da birer Got krallığının, Afrika’da bir Vandal krallığının, Galya’da Frankların Klovis krallığının ve Britanya’da bir Sakson krallığının kuruluşunu gördü.

Fakat Batı İmparatorluğunun sona ermesiyle Batı uygarlığı sona ermedi. Barbarlar çok şey tahrip ettiler, ama herşeyi değil. Roma izlerinin hemen tümünden silindiği Britanya’dan başka yerlerde (özellikle Galya’da) yeni gelenler Roma uygarlığının büyük bir bölümünün olduğu gibi kalmasına göz yumdular ve zamanla - değişikliğe uğramış bir biçimde de olsa - benimseyip kullandılar. Özellikle, İmparatorluk zayıflayıp düşünce Hristiyan Kilisesinin Papaları onun yerini alarak uygarlığı korudular ve olduğu gibi sakladılar. Barbarları Hristiyan yapmakla Kilise onları eğitmek hakkını kazanıyordu, ve bu eğitim işini tümüyle üzerine almakla Roma kültürünü yeni başlıyan çağa götürmeyi başardılar. Yüzyıllar boyunca, geçmişin insanlığa öğretebileceği şeylerden ayakta kalan ne varsa ancak Kilisenin çabasıyla ayakta kalabildi.”

**

Bilhassa son paragrafa dikkat çekmek istiyorum: Siyâseten mağlûp olan Roma dahi, kendisini mağlûp edenleri mağlûp etmiştir. Öyleyse, siyâseten de galip olan Çağdaş Roma karşısında, bizim nomadlarımızı ne beklemektedir, acaba? ...haftaya görüşelim.

III

“Tala’al-bedru Aleynâ”

Gelecek., Yıl: 1., Sayı: 15., 25.05.2001-31.05.2001., s.10

Bir önceki yazının sonundaki şu cümleyi hâtırlatarak girizgâh yapalım: “*Siyâseten mağlûp olan Roma dahi, kendisini mağlûp edenleri mağlûp etmiştir. Öyleyse, siyâseten de galip olan Çağdaş Roma karşısında, bizim nomadlarımızı ne beklemektedir, acaba?*”

Evet, dostlar: Roma, kendisini mağlûp eden barbarları dahi uzun asırlar boyunca kültürel olarak mağlûp etmiş, onları sindirmiş, “Avrupalı” yapmıştır: Avrupalı, yâni, Yunan, Roma ve Hristiyan kültür potasının evlâdı! Öyleyse şimdi, Roma’nın bugüne kadar “Avrupalı” yapamadığı son nomadlar, son barbarlar olan Müslüman Türklerin Avrupa’ya kendilerini can havliyle atan boynu bükük ve ezik sığıntıları, Vatan küskünü Muhâcirler’i İkinci Roma’da neler beklemektedir, acaba?

*

**

İmdi: Devlet ile Vatandaş arasında git-gide tırmanan güven krizi ve ihtilâflâr yüzünden, bu güzel toprakları yaşanacak bir Cennet’e dönüştürmek üzere, Vatan’da sivil ve medenî bir mücadele vermek yerine, Türkiye’den umûdunu keserek küskünlük hâlet-i rûhiyesi ile Avrupa Birliği ülkeleri başta olmak üzere yurt dışına gitmeyi tercih edenlerin bu kaçışını Peygamberânî bir Hicret’i ihsâs ettirerek yücelten bâzı yazarların ciddî hatâlar işlemekte olduğunu anlatmaya çalıştığımız bu yazı serisinin bu son kısmında, “**hicret**” kavramı üzerinde duracak ve önce, bu mevzûda terminolojileri yanlış kullanmaktan kaynaklanan ve zihinleri iğfâl eden, çok fâhiş iki hatâyâ temas edeceğiz ki bunların ilki şudur: Arapça “terketmek, ayrılmak” mânâsındaki “hecr” mastarından türemiş olan “hicret” kelimesi **dinî terminolojideki dar ve husûsî kontekstinde, gayri müslim bir ülkeden bir İslâm ülkesine göç etmek mânâsındadır; İslâm toprağından hârice değil.** Hâlbuki **post-modern hicret teorisyenleri bu kavramı tersine çevirmekte, bir Müslüman ülke olan Türkiye’den bir gayri müslim ülkeye göçü tanımlamak üzere kullanmaktadırlar.**

Çok dikkatsiz ve çok ihtimamsız bir terim kullanma mahsûlü olan ve “hatâ” olma sınırını dahi tecâvüz edip “yanlışlık”a dönüşen bu yanlış-bilgilenme ve bilgilendirme, buna bağlı olarak başka bir mühim zihin iğfâline daha sebebiyet vermektedir: Türkiye’den Avrupa’ya veya bir başka ülkeye vuku’ bulan göçü

“hicret” kavramı ile ifâde edip bir de bundan sonra “Hicret’in getireceği bereketlerden” söz edince, bu ifâdeler hâliyle, zihniyet dünyamızdaki belirli bir hicrete, Fahr-i Kâinat Efendimiz’in kutlu Medîne hicretine link yapmaktadır ki bu sûretle bir yandan Avrupa göçmenleri bir nevi *zamâne sahâbesi* mevkiine terfî ettirilirken diğer yandan da göç edilen bu gayri müslim ülkeler de, bilhassa - post-modern islâmî entellektüeller indinde daha henüz birkaç yıl öncesine dek bir şeytan diyârı hükmünde iken ne hikmetse kısa bir müddet zarfında bir tür *post-modern Medîne* mevkiine yükseltile - Avrupa Birliği ülkeleri başta olmak üzere Amerika yâhut Kanada vesâir memleketler de birer *zamane medînesi* mevkiine terfî ettirilmiş olmaktadır. Bu, artık bir yanlışlık değil, çok daha fazla birşey olmaktadır.

İkincisine gelince: Semâvî dinlerin tarihinde birçok hicret hâdisesi vardır ve hemen-hemen hepsi de bu konteks çerçevesindedir: Zulüm altında bulunan bir gayri İslâm beldesinden İslâm toprağına göç. Meselâ İbrâhîm Peygamber, Allah’ın emri üzerine, kendisine zulmeden Nemrud’un ülkesini bu şekilde terketmiştir (Ankebût: XXIX/26). Ahlâksızlığın sembolü olan Sodom ve Gomora’yı ıslah edemeyen Hz. Lût da bu zulüm ve fesâd diyârını terkederek hicret etmiştir (Hûd: XI/80-81). Bu şekilde hicret eden bir başka nebî de Hz Şuayb’dır (A’râf: VII/88). Hz Mûsâ ise, tarihteki en meşhur hicretlerden birisini gerçekleştiren peygamberlerdendir; tam bir “dâru-l-harb” olan, Firavunların “yaşayan ilâh” addedilerek taabbüd edildiği Mısır’dan, kendisine inanan mü’minlerle birlikte sıkıntılı bir yolculuğu göze alarak İsrâil kavminin ülkesine gitmiştir (Yûnus: X/90; Tâhâ: XX/77-78; Şuarâ: XXVI/52-67). İleride kısaca temas edeceğimiz başarısız Habeşistan Hicreti bu noktada bir aykırılık gibi görünmektedir ve esas olarak bir istisnâ mâhiyetindedir.

Gelelim “Hicret” kelimesinin İslâmî literatürdeki dar ve özel anlamına.

Evvelemirde dikkat edilmesi muhakkak sûrette iktizâ eder ki, Müslümanların takvimlerine başlangıç olarak kabul edecekleri kadar ehemmiyetli, İslâm tarihinde tam bir dönüm noktası teşkil eden, literatürümüzde ayrıca belirtilmediği takdirde bu kelimenin tek karşılığı olarak algılanan Hicret, ilkin yapılan ve Bi’set’ten beş sene kadar sonra (Mîlâdî 615) sayıları en fazla 109’a kadar ulaştığı tahmîn edilen birkısım sahâbenin gerçekleştirdiği **Habeşistan Hicreti** değil, ondan yedi sene sonra (Mîlâdî 622) Resûl-i Ekrem Efendimiz ve ashâbının gerçekleştirmiş olduğu **“Medîne Hicreti”**dir. Söz konusu hicret ise çok belirgin bâzı husûsiyetler taşımaktadır ki ilki şudur: İşbu Medîne Hicreti, bir **“kaçış”** değil, bir **“stratejik geri çekiliş”**tir.

İmdi: Bir kere Hicret’te, yâni Medîne Hicreti’nde, hicret edilen yer (Medîne, veya Yesrib), terkedilen yer (Mekke) gibi, aynı Arap ülkesidir, toprağı aynı Arap toprağıdır, dili aynı Arap dilidir, halkı aynı Arap halkıdır. İkincisi, Peygamber-i Zîşân, ana tarafından Medîneli’dir; Medîne’yi de tanımaktadır, hattâ çocukluğunda bir müddet kaldığı bu yeşil Arap beldesinde yüzme öğrenmiştir. Kezâlik, diğer ashâbın da bu şehir ile benzer bağlantıları bulunmaktadır; Mekkeliler ile Medîneliler birbirlerini oldukça iyi tanımaktadırlar, aralarında bir ‘ecnebîlik’ yoktur. Bunlardan maâdâ, en mühimi de şudur: Abdullah oğlu Muhammed, “Muhammed Resulullah” - selât ve selâm O’nun üzerine olsun - olduktan sonra bu şehre hiç adım atmamasına mukaabil, İslâm Dini, Mekkeliler

kadar Medîneliler tarafından da bilinir hâle gelmiş ve daha fazla olarak, Mekkeliler’den ziyâde Medîneliler arasında taraftar bulmuştur. Nitekim, Hz. Peygamber, Medîne’ye, Medîneli bir grup mü’minin dâveti üzerine göç etmeye karar vermiştir.

Üçüncü olarak, artık çoktan bir İslâm kenti hâline gelmiş bulunan Medîne’de, Mekkelî muhâcirleri bağrılarına basmaya hazır bir “Yardımcı” kitle de mevcuttur; öyle ki, Şanlı Peygamber, Medîneli mü’minler tarafından yolu dört gözle beklenir hâle gelmiştir. Nitekim, Resûl-i Ekrem’in şahsî hicretinde, Medîne o gün gerçekten de bir festival günü yaşamaktadır adetâ; heyecan zirvede, gözler ufukta; herkes O’nu beklemektedir. Beklenti o kadar muhteşemdir ki, O’na ve İslâm’a karşı olanlar dahi bu aşırı toplumsal teveccüh karşısında muhâlefetlerini açığa vurmaktan çekinir olmuşlar ve kendilerini gizlemek ihtiyâcını hissetmişlerdir. Ve nihâyet, günlerdir yolu gözlenen *kutlu yolcu*, yanında “*Mağara’daki iki kişiden ikincisi*” olan en sâdik dostu olduğu hâlde günler süren meşakkatli bir yolculuktan sonra Yesrib’e girdiğinde Arapların bu ikinci büyük şehrindeki heyecan zirveye yükselmiştir. Nitekim, bu kutlu günün hâtırasına bestelenmiş olan, “*Tala’al-bedru aleynâ / Min-seniyyâti’l-wedâ*” mısralarıyla başlayan pek meşhur şarkı bu görkemli karşılamanın en canlı hâtıralarından birisi olarak hâlâ bugün dahi Müslümanların dillerindedir.

Bu sebeple, Medenî Hicret’teki stratejik geri çekiliş gayesine vâsıl olmuş, on sene sonra da kat’î netîce istihsâl edilmiştir. Ama Habeşistan Hicreti’ndeki vaziyet hiç de öyle değildir; zîra bu ilk hicretteki şartlar Medîne’dekine nazaran son derece farklıdır; orası, daha Peygamber adımını atmadan bir İslâm beldesi olmuş olan Yesrib gibi değildir; dini başka, dili başka insanların, Hristiyan Habeşliler’in ülkesidir; orada kendilerini bağrılarına basacak “Ensâr” yoktur, onun için de onlar, bu ülkede din kardeşleri tarafından yolları hasretle gözlenen “azîz misâfirler” değil, birer “sığıntı” olmuşlar, bu ülkede kalabilmeleri için Hristiyan Hükümdar Ashabe en-Necâşî’nin huzûrunda sıkıntı veren bir imtihandan geçerek “vize” almaları îcap etmiştir. Netîce de pek ümit verici çıkmamıştır; Muhâcir Sahâbe Habeşistan’da bir İslâm kıvılcımı tutuşturamadıkları gibi içlerinden az da olsa din değiştirip Hristiyanlaşanlar da görülmüştür. Nihâyet, Sahâbe, çâresizlikten kendilerini adetâ kaldırıp can havliyle fırlatıp attıkları ve fakat hiç ısınamadıkları bu yad-yaban ili zamanla terketmiş, “vatan”ı avdet etmiştir.

Şu hâlde, tarihte de her hicret aynı değildir; şartlar başka olduğunda sonuç da başka olmaktadır.

Şu hâlde, günümüzde de, küskünlerin hicretinden çok mühim şeyler beklemek aşırı iyimser bir romantizm olacaktır; Küskün Muhâcirler vatanlarını terketmekle “içerideki” hürriyet ve istiklâl mücâhitlerini yalnız bırakarak onlara ihânet edecekleri, çöküntüyü hızlandıracakları gibi; gittikleri yerde de mühim netîceler elde edemeyeceklerdir. Zira, gittikleri yer, **Medîne** değil **Habeşistan** hükümündedir; onları orada heyecan içinde bekleyen Ensâr da yoktur, “**Tala’al-bedru aleynâ**” şarkısı da; Onlar, orada, birer sığıntıdırlar ve hep öyle

kalacaklardır: Bir zamanlar Avrupa'nın karşısında bütün Türk ve İslâm dünyasını tek başına temsil eden, nefret edilse dahi saygı gören kahraman ve fâtilh mağrur Türklerin, ruhları eziklik duygusuyla çökmüş zavallı “sığıntı” çocukları! Bu, Avrupa'nın bütün tarihi boyunca en büyük hasretle beklediği intikam ânı olacaktır: Dün kendilerini korkutan mağrur Türklerin çocukları bugün ayaklarına kapanmaktadırlar: Şerefini kaybetmiş, boynu eğik, omuzları çökük, dizlerinin üstüne kapanarak af ve nedâmet dileyen zavallılar gurûhu olarak! Roma'nın bugüne dek terbiye edemediği “son barbar”, “son nomad” olan azametli Türklerin silik, saygıya müstahak olmayan, şahsiyetsiz bir yığına, birer insan müsveddesine dönüşmüş ve kendisini kendi eliyle teslim etmeye gelmiş çocuklarıdır onlar. Zaman, artık bu son barbarlara Yunan'ın çanağını doyasıya yalatmanın, ağızlarına Roma'nın gemini takmanın, sağrılarına Roma'nın eğerini vurmanın, üstlerine Hristiyanlığın şalını örtmenin zamanıdır!

**

İmdi: Açık kanâatimi söylüyorum: Muhâcirlerin alacağı nefice, “Alamanya Gurbetçileri”ninkinden belki biraz daha ileri olacaktır; olsa-olsa gittikleri ülkelerin tolerans hudutları dâhilinde bir “Müslüman Gettolaşması”, ferdî haklar ve hürriyetler ve buna mümâsil başka konularda esâsa müteallık olmayan bâzı kazanımlar.

Fakat Muhâcirler bunun yanında çok ciddî bâzı tehditler ve tehlikelerle karşı-karşıya kalacaklardır; bilhassa Türkiye'nin hesapsız-kitapsız bir şekilde Avrupa Birliği denen kızgın potanın içine dalması durumunda, arkalarındaki bütün köprülerin ateşe verilmesiyle, yapa-yalnız ve çâresiz kalacaklardır ki bunlar da kırılan bir kemiğin acısının soğuma döneminden sonra hissedilmesi gibi can yakıcı bir hâl alacak olan devâs bir hastalığa dönüşecektir. Bu devâsız hastalık, kendisini zaman içinde gösterecektir. Düşünölmelidir ki, bu hicretin elli yıl sonrası da var, yüzelli yıl sonrası da!

Küskün Muhâcirler'in, İkinci Roma'nın kapısındaki son barbarların ikinci nesilden îtibâren kaybetmeye başlayacakları ilk şey dilleri olacaktır; **Dil Problemi**'ni, iyi niyetli de olsa netîceten aptallık sınırındaki bir saflıktan başka birşey olmayan beklentilerindeki travma tâkip edecek, **Din Problemi** ile karşılaşacaktır. Oraya “daha iyi müslümanca yaşama” hayâli içinde gidenler, en fazla birkaç nesil sonra din duygularının köreldiğini görecek ve evlâtlarının ibâhîliğe, dinsizliğe ve hattâ Hristiyanlığa kayışlarına şâhitlik edeceklerdir.

Çünkü, Avrupa, kendi kıt'asında İslâm'a izin vermemiştir, bundan sonra da vermeyecektir! Ve yine çünkü, mağlûplar, kaçınılmaz bir şekilde gaalipleri taklîd etmeye temâyül gösterirler; bu, tarihen sâbittir.

Bu noktada Haldûn'a kulak verelim: Üstâd, Mukaddime'nin İinci bölümünün XXIIIncü maddesinde “*mağlup, ebedî olarak gâlibin şîarina, kıyafetine, mesleğine, sâir ahvâl ve âdetlerine tâbi olmaya düşkündür*” der ve bunu da şöyle açıklar [*Mukaddime.*, Hazırlayan: Süleyman Uludağ., Dergâh Yayınları., İstanbul, C: I, İkinci Baskı, Mayıs 1988, s. 465 v.dv.]:

Durmuş Hocaoğlu: “Hicret”

Bunun sebebi şudur: İnsan, kendisine gâlip gelende, bir kemâl bulunduğu itikad eder ve ona boyun eğer. Ya tazimde bulunulması gerektiğine inandığı kemâli nazar-ı itibara aldığı için böyle hareket eder veya kendisindeki inkiyad halinin, “tabii bir galebeden değil, gâlipteki kemâlden ileri geldiği yolunda bir hataya sürüklenmiş olduğu için böyle davranır. Böyle bir yanlışlığa düşülmesi ve bunun aralıksız devam etmesi, bir itikad meydana getirir, bir inanç ortaya çıkarır. Bunun neticesi olarak gâlibin bütün yol ve yöntemlerini benimser, her hususta onun yolunu tutar, ona benzemeye çalışır (teşebbüh, temessül, adapt, assimilation). İktida işte budur (tebaiyyet, taklit, imitation).”

Veyahut da mağlubun gâlibe uymasının sebebi, — Allah daha iyi bilir —, gâlibin galebesi ve zaferi ne asabiyet ne de zorlu bir güç sayesinde değildir. Sadece âdetlerine, ananelerine, takip ettiği yol ve usûllere dayanmaktadır, diye bir görüş sahibi olmasıdır. Onu böyle bir hataya sürükleyen yine galebe ve zaferdir, bu da ilk sebebe racidir.

Bu sebeple ebedi olarak mağlubun, kendini gâlibe benzetmeye çalıştığını, kılıkta - kıyafette, binme ve nakliye vasıtalarında, silahta, bunun, yapılışında ve şekillerinde, daha doğrusu tüm sair hallerinde onun gibi olmaya çalıştığını müşahede edersin.

*

**

Onun için, diyorum ki:

Ey Muhâcirler!

Ey “mağlûp” bir medeniyetin çocukları olarak galiplere sığınan küskünler!

Tahsil için, ilim için, kariyer için, ticâret için, dünyayı görmek ve tanımak için, zihninizin açılması için dışarıya gidiyorsanız, sizi tebrîk ve teşvîk etmek, ben de sizinle berâber olmak isterim!

Fakat; Vatan’a küserek, *burada hak yok, hürriyet yok, inancımız baskı altında* diyerek gidiyorsanız; gitmeyiniz!

Demokrasi, Hak ve Hukuk mücâdelesini burada, “Vatan”da yapınız!

Dininizi her şeye ve her şeye rağmen burada yaşayınız; bu yüce değerler için dövüşünüz, kaçmayınız!

Geri Dönünüz!

Gittiğiniz yer Medîne değil, Habeşistan!

Gittiğiniz yer Dâru’l-Harp!

Gittiğiniz yer Roma!

Vatan dövüşmeden terkedilmez!

*

**

Bir sorum da Devlet’e:

“Hey Devlet! Ne yaptığının farkında mısın? Sende akıl hiç mi kalmadı?”

❧ * ❧